

re vedrørende enkeltklienter foregår løbende og hurtigt. Nedtoningen af konsulentbetjeningen af institutionerne er fastholdt til fordel for klientorienteringen. De administrativt forbundne opgaver i relation til institutionerne løses af afdelingen centralt placeret på amtsgården.

Samarbejdssituationen på de 4 RC har under ét stabiliseret sig, men sårbarheden ved sygdom, ferie m.v. samt fravær er fortsat til stede. Personalegruppens objektive størrelse gør også samarbejdsklimaet til en nøglefaktor. Dette skal fungere, for at RC kan fungere. Lederrollen er fortsat en vanskelig balance mellem kammeratskab og kollegafunktion på den ene side og pligten til at sætte de nødvendige grænser på den anden side.

Grundlaget for RC er fortsat højt kvalificerede dygtige medarbejdere, der kan leve op til de høje faglige og menneskelige krav, som der stilles gennem ansættelse ved et RC.

Systematisk efter- og videreuddannelse foregår nu løbende i et tæt samspil mellem ledelse og de ansatte. Ingen grunduddannelse giver i sig selv det fornødne grundlag for at kunne løse klientopgaverne, og det er derfor vigtigt, at uddannelsesbetingelserne fortsat kan fastholdes og forbedres.

Behandlingen af de klienter, der kommer på RC, er i mange tilfælde af forebyggende karakter. I visse tilfælde kan skilsmisse, tab af vigtig primærperson, angsttilstande give anledning til afledet misbrugsadfærd. Behandlet i tide kan et sådant alkoholmisbrug undgås. Vi tror, at dette sker i stort omfang på RC.

Oplysningsarbejdet har tilsyneladende været sporadisk. Bortset fra et mindre projektsamarbejde i Tønder, har intet RC været involveret i oplysningsprojekter. Der kommer fortsat løbende henvendelser fra kommuneskoler, fritids- og ungdomsklubber, højskoler og andre med ønske om foredrag m.v. Dette arbejde er ikke organiseret systematisk for indeværende.

Der savnes en egentlig oplysningskonsulent, der har dette arbejdsområde som speciale.

Profilen på det deciderede alkobehandlingsarbejde er ændret.

Er alkoarbejdet blevet dårligere eller bedre?

Spørgsmålet kan bedst besvares derved, at arbejdet er blevet anderledes. Der er ikke sket hverken en styrkelse eller formindskelse, men der er sket en omlægning og ændring af tilbu-

det. Kvaliteten er forandret, og det er afdelingen ubekendt, hvis antallet af misbrugere er i vækst, eller hvis der er misbrugere, der ikke modtager behandling, når det ønskes. Der er – i hvert fald i det sønderjyske område – sket en stabilisering inden for misbrugsområdet.

Denne stabilisering er næppe betinget af omlægningen på alkobehandlingsområdet. Den ville formentlig være kommet alligevel.

Opgavesammenlægningen som følge af social- og sundhedsforvaltningens ændrede organisation løser på længere sigt det koordinationsbehov, der har vist sig indenfor de områder, der har haft opgavesammenfald, navnlig familierelaterede problemopgaver, som RC har haft til fælles med Børnerådgivningen i amtskommunen. En arbejdsgruppe vil i løbet af 1989 se nærmere på dette problemfelt med henblik på en endelig organisatorisk løsning.

Der arbejdes for tiden med afgrænsningen til fagområdet: voksne åndssvage, og afdelingen forventer, at problemet falder på plads medio 1989.

Forudsætningen for den ambulante behandling er, at klienterne har et »rimeligt« netværk og har de fornødne intellektuelle ressourcer kombineret med en tilstrækkelig motivation. Der vil derfor være situationer, hvor en behandling ikke kan og ikke skal iværksættes. Derudover gælder som hovedregel, at behandlingen ikke går videre, end kompetencen rækker.

Egentlig sindssyge, karakterafvigere samt svære neuroser er opgaver, som RC ikke kan løse lige så godt eller bedre end det øvrige behandlingssystem, og som derfor skal videreføres til det øvrige system.

Derudover kan der forekomme klientopgaver, som RC ikke rummer den fornødne specialviden overfor. Det gælder indtil videre psykisk belastede flygtninge, visse opgaver indenfor smertebehandling samt visse optræningsopgaver i relation til hjerneskadede. Med tiden, og såfremt personalet kan fastholdes, kan der skabes de nødvendige forudsætninger herfor.

Udviklingen af afdelingens interne supervisionssystem overfor de ansatte psykologer, øvrige nøgleområder samt den interne supervision på RC skal fortsat finde sted og med forstærket kraft for at øge effektiviteten af behandlingen.